

PROFIELKEUZE

INFOBULLETIN VOOR

OULDERS VAN DERDE

KLASSERS

IN DE

OKT/NOV

EDITIE

PAG. 1

Het profielkeuzeproces is begonnen!

PAG. 2

Wat doen leerlingen op school aan profielkeuze?

PAG. 3

Waarom is kiezen zo moeilijk? Hoe kun je als ouder helpen?

PAG. 4

Twee theorieën

PAG. 5&6

Uitleg en overzicht profielkeuze

PAG. 7-10

Bijlages

DE Profielkeuze gaat van start!

Voor u ligt een infobulletin over de profielkeuze van uw kind. Het is in eerste instantie gericht op ouders (leerlingen hebben hun eigen materiaal op school) en heeft als doel te informeren en bovenal het gesprek thuis aan te moedigen.

Uw kind gaat dit schooljaar een keuze maken voor een aantal vakken waarmee hij of zij doorgaat in de bovenbouw. Om een zo goed mogelijke keuze te maken uit een van de vier profielen zijn de leerlingen begonnen zich te oriënteren op hun (school)loopbaan. Derdeklassers proberen zoveel mogelijk over zichzelf te weten te komen door middel van testjes, opdrachten en gesprekken en stellen zichzelf onder andere de vragen: Wie ben ik? Wat wil ik? Wat kan ik?

Het gesprek daarover met u is belangrijk. Uit onderzoek blijkt dat ouders een grotere invloed op het keuzegedrag hebben dan de decaan, docenten en zelfs de vriendengroep. Ouders zijn de belangrijkste informatiepersonen in de keuzezoektocht van leerlingen en zij worden het positiefst gewaardeerd. In deze en volgende infobulletins is er dus aandacht voor wat er aan de keukentafel besproken kan worden, maar eerst: wat gebeurt er allemaal op school om leerlingen te helpen kiezen?

Voor in de agenda:

do 9 jan. ouderavond

di 11 feb. voorlopige
profielkeuze

week 14: oudergesprekken
op aanvraag

wo 16 apr. definitieve
profielkeuze

Profielkeuzebegeleiding op school

WAT STAAT ER DIT JAAR OP HET PROGRAMMA?!

We zijn deze week de profielkeuzebegeleiding met een [voorstelling 'Later begint nu'](#) begonnen, waarin een drietal jonge acteurs op humoristische wijze de dilemma's weergeeft waarmee leerlingen kunnen worstelen: sociale druk, verwachtingen van ouders en 'de maatschappij', onzekerheid over eigen kunnen en een gebrek aan toekomstvisie worden aan de kaak gesteld. `

Afgelopen periode hebben alle derdeklassers [proeflessen economie](#) gehad om een beter idee te krijgen van wat je kunt verwachten bij dit vak. In de projectweek volgt de afsluitende les.

De profielkeuzebegeleiding op school vindt grotendeels plaats in de mentorlessen, onder begeleiding van de mentor. Tijdens mentorlessen werken leerlingen zelfstandig aan de [online-methode Qompas](#). De methode bevat informatie over profielen, studies, onderwijsinstellingen en beroepen. De methode gaat in op drie pijlers: 'wat kan ik, wie ben ik en wat wil ik'. In de bijlage bij deze nieuwsbrief vindt u een brief van Qompas over de privacy.

Gaande het traject – dat leerlingen grotendeels individueel doorlopen - wordt door leerlingen ook feedback gevraagd aan ouders. [Houd uw mail dus in de gaten!](#)

In januari is er een [ouderavond](#), waarin de decaan uitleg geeft over wat de profielen inhouden, welke vakken bij de profielen horen, welke regels eraan verbonden zijn en waarmee je rekening kunt houden bij de keuze.

In januari nemen leerlingen deel aan een [projectweek](#), waarbij ze los van het reguliere rooster ingedeeld worden bij een project naar keuze. Deze projecten zijn grofweg verbonden aan de profielen: op die manier krijgen leerlingen te zien welk soort onderwerpen aan bod komen en welke methodieken er gebruikt worden bij een profiel. We hopen dat zij op die manier met een ervaring rijker hun keuze nog meer fundamenteel kunnen geven. In deze projectweek worden ook proeflessen gegeven in bovenbouwvakken zoals filosofie, economie, informatica.

In februari komt er een laatste profielkeuzeactiviteit: leerlingen interviewen vijfdeklassers over hun profielkeuze en stellen vragen over hoe zij de bovenbouw ervaren. Hierna maken de leerlingen een [voorlopige profielkeuze](#). Deze profielkeuze verloopt digitaal, via Zermelo. We stellen het op prijs dat u hierbij meekijkt met uw kind. Op verzoek van leerlingen, ouders en/of mentor zijn er tussen de voorlopige en definitieve profielkeuze [gesprekken met de mentor](#).

De periode tussen voorlopige en definitieve profielkeuze is bedoeld om nog een keer te checken, laatste adviezen in te winnen bij docenten en gesprekjes te voeren.

De [definitieve profielkeuze valt in april](#). Ook hier gaan we uit van uw betrokkenheid in het proces. **Na die datum is het niet meer mogelijk om te wijzigen.**

Leerlingen hebben een lespakket gekregen waarin alle profielkeuze-activiteiten van dit jaar staan uitgewerkt, inclusief opdrachten en belangrijke data.

HELPEN BIJ PROFIELKEUZE.

Scholieren, en zeker studenten, moeten in de loop van hun school- en studiecariëre nog heel veel keuzes maken. Leren hoe je goede keuzes maakt is een vak apart. Kiezen heeft zeker ook te maken met een paar 'zakelijke' aspecten zoals: 'Welke studies zijn er?' 'Wat komt er uit een test?' Maar kiezen heeft vooral ook te maken met jezelf kennen. En ontdekken hoe je regie neemt op je loopbaan. Helpen bij profielkeuze? Heel belangrijk. Maar ontdekken hoe je goede keuzes maakt is nog veel belangrijker.

De vraag 'wat wil je later worden?' is haast niet te overzien. Het levert vaak meer op om uit te gaan van wat je nu interessant vindt. De meeste studenten weten pas in de laatste fase van hun studie 'wat ze willen worden' en wat zo ongeveer hun eerste baan zal zijn. Daarbij komt nog dat de meesten in de loop van de carrière nog eens van beroep veranderen. Op het eind van hun loopbaan doen nog maar weinigen het werk waar ze oorspronkelijk voor opgeleid zijn. **Dus weet uw zoon of dochter niet wat hij of zij later worden wil? Niks aan de hand.** Dat is voor de meeste scholieren en studenten het geval. Ook als hij/zij het wél weet, kan er in een paar jaren nog veel veranderen.

Tips voor een gesprek over keuzes met uw kind:

- Praten begint met luisteren.
- Hou het luchtig
- Vraag door.
- Word concreet. Vraag naar situaties of handelingen waarmee uw kind zijn/haar beweringen kan onderbouwen.
- Vind de kracht van je kind en blijf positief.

Bron: [studiekeuzekind](#)

Goed nadenken over wie je bent voor je vakken gaat kiezen mag niet worden onderschat bij een profielkeuze.

WAT MAAKT KIEZEN ZO LASTIG?

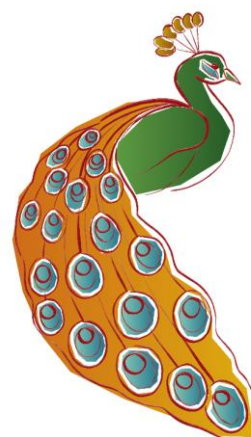
Voor leerlingen is het soms lastig om gevolgen op de lange termijn te overzien. Keuzes brengen onzekerheden en onbekendheden met zich mee. Kan ik het wel? Vind

ik het wel leuk? Straks is het in de bovenbouw helemaal anders. Mis ik niet iets als ik dat ene vak laat vallen? Straks heb ik dat vak juist nodig voor een vervolgstudie die ik over drie jaar heel tof ga vinden... Voor deze leerlingen is het belangrijk te bedenken dat keuzes weliswaar invloed hebben op hun toekomst, maar dat elke keuze een scala van nieuwe opties openhoudt. Bovendien is het altijd mogelijk om extern na je vwo eventuele ontbrekende vakken voor een vervolgstudie in te halen.

Voor veel derdeklassers is het – bewust of onbewust – belangrijk wat de omgeving van hen vindt. Ze nemen in hun overwegingen mee wat hun vrienden kiezen, wat hun ouders belangrijk vinden (of wat ze denken dat hun ouders belangrijk vinden), wat ze voelen dat de maatschappij van hen verwacht. Als ouder kunt u uw zoon/dochter helpen zo dicht mogelijk bij zichzelf te blijven.

EVEN VOORSTELLEN

Mijn naam is Kirstin Min. Als decaan in klas 3 en 4 organiseer ik allerlei zaken rondom de profielkeuze, faciliteer en ondersteun ik de mentoren. Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties: u kunt mij bereiken via k.min@sgdb.nl.

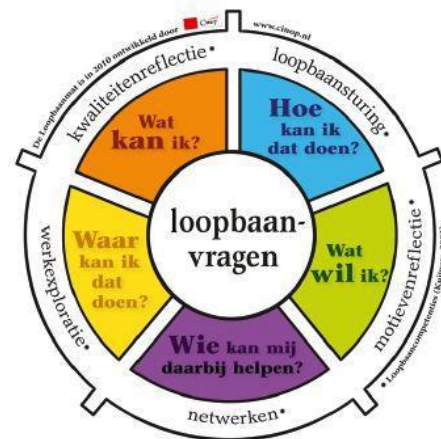
Een tweetal theorieën

DE VIJF LOOPBAANCOMPETENTIES

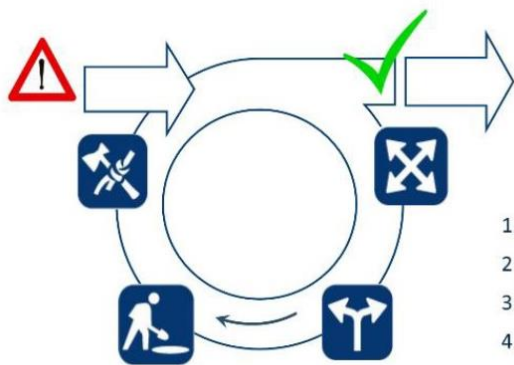
In deze tijd waarin werk verandert en loopbanen onzeker zijn, hebben jongeren aan een goede keuze van een beroep niet genoeg. Ze moeten hun loopbaan leren vormgeven. De vijf loopbaancompetenties van Marinka Kuijpers en Frans Meijers komen hierbij goed van pas.

De overheid heeft ervoor gekozen om deze competenties leidend te laten zijn in het Nederlandse onderwijs. Leerlingen/studenten moeten zelf de verantwoordelijkheid nemen en keuzes maken voor de loopbaan die zij ambiëren. Dit vraagt niet alleen zelfkennis, maar ook actuele kennis van de arbeidsmarkt. Het onderwijs speelt hierop in door loopbaanbegeleiding aan te bieden. Hieronder de vijf bekwaamheden die richting geven aan het ontwikkelen van talent, op basis waarvan ook de methode Qompas is opgebouwd:

1. Kwaliteitenreflectie (Wie ben ik en wat kan ik?)
2. Motievenreflectie (wat wil ik en waarom wil ik dat?)
3. Werkexploratie (Waar vind ik een opleiding/werk dat bij me past?)
4. Loopbaansturing (Hoe bereik ik dat?)
5. Netwerken (Wie kan me daarbij helpen?)

WELKE STAPPEN ZET JE BIJ HET MAKEN VAN KEUZES?

1. Signaal | bewustwording
2. Oriënteren
3. Verkennen
4. Verdiepen
5. Knopen doorhakken

Om een goede keuze te maken doorloop je een aantal stadia.¹ **Belangrijk is dat leerlingen zich bewust zijn dat ze zelf aan het stuur staan.** De ouderavond heeft mede als doel hieraan bij te dragen. Zonder dit bewustzijn is de kans op spijt verderop in de schoolcarrière groter. De derdeklassers zijn zich nu aan het oriënteren op wat ze willen en kunnen. Een aantal is ook al aan het kijken wat de profielen precies inhouden ('verkennen'). Vaak komen er tijdens deze fase een of twee profielen bovendrijven die het meest

aanspreken. Dan volgt de verdieping: leerlingen onderzoeken welke vakken ze binnen die profielen kunnen en willen volgen, wat ze inhouden, wat docenten ervan denken, kortom: waarom die vakken bij hen passen. Pas wanneer dat helder is, is het tijd om de knoop door te hakken.

¹ Bron: LOB123

Welke profielen zijn er? Hoe zien ze eruit?

HOE ZITTEN DE PROFIELEN IN ELKAAR?

Een korte uiteenzetting hoe de profielen 'werken'. In de bijlage vindt u het formulier met de exacte keuzemogelijkheden. Op de ouderavond wordt het onderstaande nog toegelicht.

- een **gemeenschappelijk deel (3 vakken in klas 4)**, met vakken die voor alle leerlingen verplicht zijn: Engels, Nederlands, Lichamelijke Opvoeding en één klassieke taal. In klas 6 hoort hier ook maatschappijleer bij.
- een **profieldeel (4 vakken)**, met onderverdeling in profielvakken en profielkeuzevakken.
- een **vrij deel (2 vakken in klas 4)**, met vakken om je pakket aan te vullen. In klas 4 kies je twee vakken in de vrije ruimte; wanneer je naar klas vijf overstapt hoef je nog maar één vak in de vrije ruimte over te houden.

Naast deze verplichte opbouw van vakken kunnen leerlingen kiezen om iets extra's te doen, mochten ze dat willen. Daarvoor kunnen ze een verdiepvak kiezen (Cambridge Engels en Goethe Duits of Delf Frans),² en/of een meerpresteerdersvak kiezen. Zo noemen we een extra vak bovenop de vakken in de vrije ruimte, waarvan we niet kunnen garanderen dat het vak ook werkelijk wordt ingeroosterd, maar dat leerlingen wel mogen volgen tot en met het eindexamenjaar. Vanwege de grote mate van zelfstandigheid dat het volgen van een meerpresteerdersvak vereist, zijn er voorwaarden aan verbonden het vak te mogen volgen (zie bijlage).

EN IN KLAS 4?

Natuurlijk mogen leerlingen met het pakket dat ze in de vierde klas hebben gekozen doorgaan tot en met het eindexamen, maar eens per jaar krijgen ze de gelegenheid nog wat kleine wijzigingen aan te brengen voor het jaar daarop. In de vijfde en zesde klas hoeven leerlingen namelijk nog maar één vak in de vrije ruimte te volgen in plaats van twee. Ze mogen (maar moeten niet) dan één vak laten vallen. Dit is het minimale pakket waarmee ze examen doen. Ook mag een leerling een eventueel meerpresteerdersvak en/of verdiepvak laten vallen, of bijvoorbeeld een meerpresteerdersvak in de reguliere vrije ruimte opnemen omdat daar ruimte is vrijgekomen. De regels zijn:

- Je vakkenpakket voldoet aan de minimeisen
- Je mag alleen vakken volgen die je het jaar daarvoor ook al hebt gevolgd.
- Je mag niet gedurende het jaar wijzigingen in je pakket aanbrengen. Je kiest dus telkens voor minimaal een heel jaar.

² Wanneer minder dan vijf leerlingen Goethe of Delf kiezen komt het vak niet op het lesrooster. Leerlingen krijgen wel begeleiding van een vakdocent om de lesdoelen alsnog te halen.

Overzicht profielkeuze voor in klas 4 ('23-'24)

Inleveren van profielkeuze gaat niet via dit formulier

Natuur en Techniek ☐	Natuur en Gezondheid ☐	Economie en Maatschappij ☐	Cultuur en Maatschappij ☐
Gemeenschappelijk	Gemeenschappelijk	Gemeenschappelijk	Gemeenschappelijk
netl ☐	netl ☐	netl ☐	netl ☐
entl ☐	entl ☐	entl ☐	entl ☐
lo ☐	lo ☐	lo ☐	lo ☐
Cambridge Engels ☐	Cambridge Engels ☐	Cambridge Engels ☐	Cambridge Engels ☐
Delf Frans of Goethe Duits ☐ Alleen i.c.m. Frans ☐ Alleen i.c.m. Duits ☐	Delf Frans of Goethe Duits ☐ Alleen i.c.m. Frans ☐ Alleen i.c.m. Duits ☐	Delf Frans of Goethe Duits ☐ Alleen i.c.m. Frans ☐ Alleen i.c.m. Duits ☐	Delf Frans of Goethe Duits ☐ Alleen i.c.m. Frans ☐ Alleen i.c.m. Duits ☐
Ma ☐ in klas 6	Ma ☐ in klas 6	Ma ☐ in klas 6	Ma ☐ in klas 6
Klassieke taal	Klassieke taal	Klassieke taal	Klassieke taal
lrc ☐ of gtc ☐	lrc ☐ of gtc ☐	lrc ☐ of gtc ☐	lrc ☐ of gtc ☐
Profielvak	Profielvak	Profielvak	Profielvak
wisB ☐ schk ☐ na ☐	wisA ☐ of wisB ☐ schk ☐ biol ☐	wisA ☐ of wisB ☐ ges ☐ econ ☐	wisA/C ☐ ges ☐ ak ☐
Profielkeuzevak	Profielkeuzevak	Profielkeuzevak (één vak uit)	Profielkeuzevak (één vak uit)
biol ☐ inf ☐ klas 5 wiD ☐ klas 5	ak ☐ na ☐ klas 5	ak ☐ fatl ☐ dutl ☐	kubv ☐ fi ☐ dutl ☐ fatl ☐ lrc ☐ gtc ☐
Vrije deel	Vrije deel	Vrije deel	Vrije deel
Kies twee vakken:	Kies twee vakken:	Kies twee vakken:	Kies twee vakken:
ak ☐ dutl ☐ econ ☐ fatl ☐ fi ☐ ges ☐ gtc ☐ inf ☐ kubv ☐ lrc ☐ wiD ☐ klas 5	dutl ☐ econ ☐ fatl ☐ fi ☐ ges ☐ gtc ☐ inf ☐ lrc ☐ kubv ☐ na ☐	ak ☐ bi ☐ dutl ☐ fatl ☐ fi ☐ gtc ☐ inf ☐ lrc ☐ kubv ☐ na ☐	bi ☐ dutl ☐ econ ☐ fatl ☐ fi ☐ gtc ☐ inf ☐ kubv ☐ lrc ☐ na ☐

Ik kies één / twee meerpresteerdersvak(ken)*, namelijk: _____

**LET
OP!**

- Meerpresteerdersvakken worden niet gegarandeerd ingeroosterd. Er zijn ook voorwaarden verbonden aan het kiezen van een meerpresteerdersvak.
- Cambridge Engels, Goethe Duits en Delf Frans worden aangeboden in klas 4 en 5. Aan het doen van het examen zijn extra kosten verbonden. Het doen van examen is niet verplicht.

Bijlage 1: meerpresteren

MEERPRESTEERDERSVAK (MP):

Een meerpresteedersvak is een vak dat leerlingen naast hun reguliere vakkenpakket kunnen kiezen. De leerlingen die besluiten te gaan meerpresteren zijn niet verplicht de lessen te volgen, ook al zijn deze ingeroosterd. De leerlingen mogen de ingeroosterde lessen te allen tijde volgen.

Meerpresteeders maken alle toetsen van het gekozen meerpresteedersvak en maken daarover afspraken met de docent.

Leerlingen volgen een meerpresteedersvak (vaak) zonder de lessen te volgen. Dit vraagt veel zelfstandigheid en extra inspanning. Daarom verbinden we voorwaarden aan het volgen ervan.

Voorwaarden om een meerpresteedersvak te kunnen kiezen in klas 4:

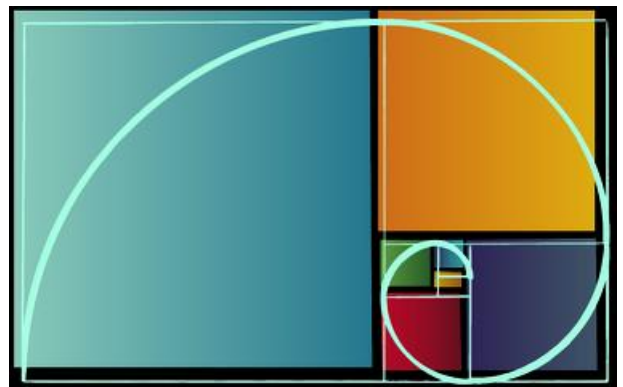
- Óf de leerling staat minimaal een 7,5 voor het betreffende vak.
Voor de nieuwe vakken geldt:
 - gs/wi gemiddelde voor het vak economie;
 - gs/te gemiddelde voor het vak kunst (beeldende vormgeving);
 - gs voor het vak filosofie;
 - wi/na gemiddelde voor het vak informatica,
- Óf de leerling staat gemiddeld minimaal een 7,5 voor alle vakken samen (één-uurs vakken tellen voor 50% mee).

Bij een score onder de 7,5 wordt de leerling besproken op de eindvergadering en beslist het docententeam of de leerling het meerpresteedersvak mag kiezen.

Om moverende redenen kan, door de schoolleiding, worden afgeweken van de voorwaarden. Het betreft cijfers op het eindrapport.

Voorwaarden gedurende het volgen van het meerpresteedersvak:

- Eenmaal gekozen betekent dat de leerling het meerpresteedersvak **gedurende het hele schooljaar** volgt. Het team kan wel dwingend opleggen te stoppen als de resultaten daartoe aanleiding geven.
- Het cijfer voor het meerpresteedersvak telt niet mee voor de overgang, tenzij de leerling het afgeronde cijfer 3 of lager op het eindrapport haalt,
- De school garandeert dat er te zijner tijd examen gedaan kan worden voor het meerpresteedersvak,
- De decaan zal aan het begin van klas 4, als de roosters gereed zijn, aan de leerlingen vragen of de keuze definitief is.

Bijlage 2: Qompas

INFORMATIE VAN QOMPAS BETREFFENDE PRIVACY

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Uw zoon of dochter zit op de middelbare school. Een spannende nieuwe fase breekt aan. Vanaf dit schooljaar staat uw zoon of dochter voor belangrijke keuzes. Eerst voor het zogeheten profiel, dat is een 'vakkenpakket' in een bepaalde richting. Daarna voor een studie op mbo-, hbo- of wo-niveau. Deze keuzes hebben grote invloed op de verdere schoolcarrière, studie- en beroepsmogelijkheden van uw zoon of dochter.

Om hem of haar hierin een goede keuze te laten maken, gebruiken scholen de educatieve methode van Qompas. In deze brief leggen wij u graag uit op welke wijze Qompas uw zoon of dochter hiermee ondersteunt. Qompas begeleidt leerlingen al twintig jaar bij hun profiel- en studiekeuze in het voortgezet onderwijs (van vmbo, havo, vwo en mbo).

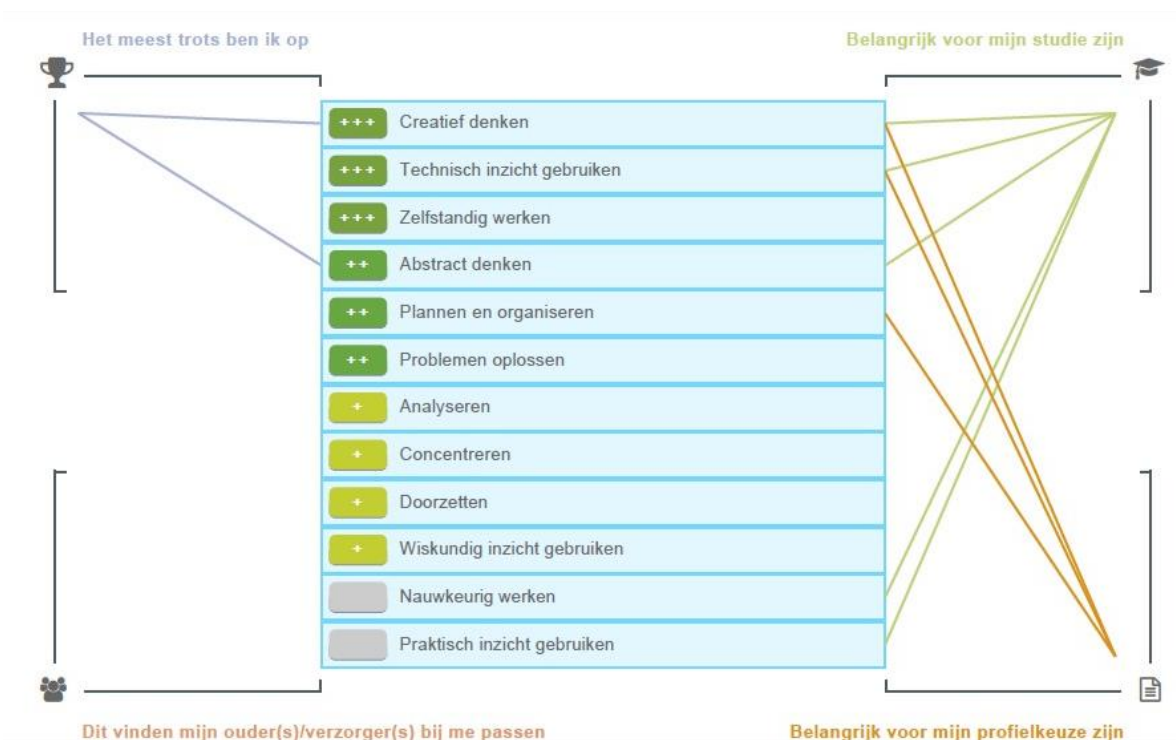
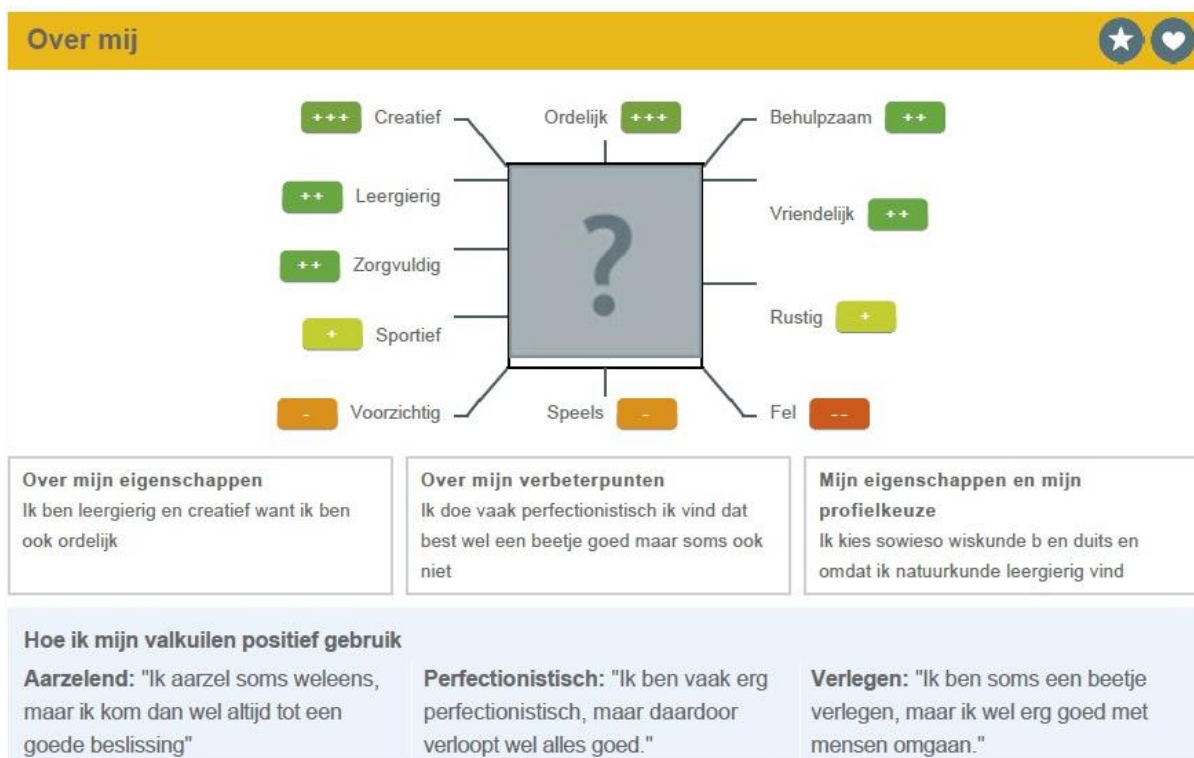
Op school maakt uw zoon of dochter om te beginnen een account aan op qompas.nl. Aan de hand van vragen, opdrachten en tests worden de competenties en interesses van uw zoon of dochter in kaart gebracht. Die zijn zichtbaar in het persoonlijke loopbaandossier, dat uw zoon of dochter gedurende de jaren op de middelbare school opbouwt. Uw zoon of dochter kan altijd zelf in dit dossier en afhankelijk van de instellingen is het ook in te zien voor decanen en mentoren en voor u als ouder(s)/verzorger(s).

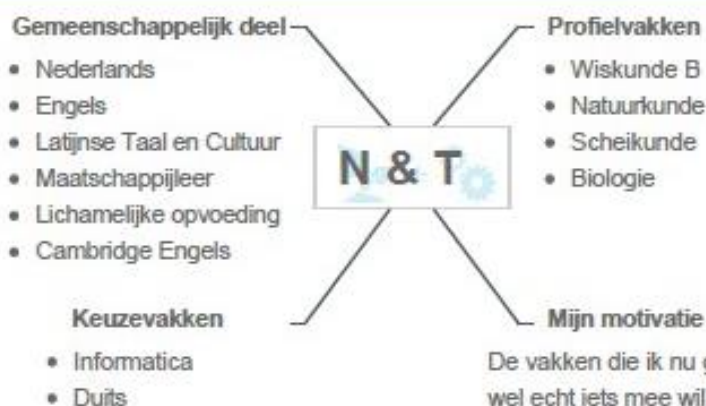
Het staat leerlingen natuurlijk ook vrij het account te beëindigen. Dit kan via qompas.nl. Op het moment dat een leerling het account opzegt, wordt het opgebouwde loopbaandossier verwijderd. Wij vinden het belangrijk om uiterst zorgvuldig met de informatie van onze leerlingen om te gaan. Hier vindt u daarom een uitgebreide [privacyverklaring van Qompas](#). Daarin staat informatie over de manier waarop de privacy van uw zoon of dochter wordt gewaarborgd. Wij raden u aan deze verklaring aandachtig te lezen. Hebt u vragen na het lezen van deze brief? Neem gerust contact met ons op.

Qompas
Tel: +31(0)71 581 55 81
Email: info@qompas.nl

Bijlage 3: Qompas loopbaandossier

De resultaten van de vragen die leerlingen in Qompas beantwoorden komen in een loopbaandossier. Hieronder een aantal onderdelen van dat dossier. Meer weten? Vraag in de loop van het jaar eens aan uw zoon of dochter.

De vakken die ik nu gekozen heb, zijn vakken waar ik later wel echt iets mee wil, ik vind het leuk om het te doen en ook ben ik er best goed in. Ik heb Latijn gekozen omdat ik de verhalen leuk vind om te vertalen en ik de woordjes ook goed onthoud. Verder wil ik Cambridge Engels doen omdat ik graag mijn Engels wat zou verbeteren. Duits en informatica heb ik in het vrije deel gekozen omdat ik Duits erg leuk vind en ik denk dat ik het later goed kan gebruiken. Informatica lijkt mij vooral heel erg interessant.

Feedback op mijn keuze

(mijn ouder/verzorger)

Mijn verwachting

- Helemaal eens, ze vinden hetzelfde als ik
- Geen

Gegeven feedback

- Ik ben het er helemaal mee eens
- Deze vakken liggen het meest en hier ligt ook haar interesse

(mijn ouder/verzorger)

Mijn verwachting

- Helemaal eens, ze vinden hetzelfde als ik
- Geen

Gegeven feedback

- Ik ben het er helemaal mee eens
- Deze profielkeuze past helemaal bij omdat de gekozen vakken goed bij haar interesse passen en ze deze vakken ook leuk vind om te doen.